

- PORTAL REWITALIZACJA
- AKTUALNOŚCI

Rzeka Lamus w pigułce. Wszystko, co powinieneś o niej wiedzieć [ZDJĘCIA]

17.11.2023 12:26 Miłosz Wika

- kategoria:
- Portal Rewitalizacji
- Rewitalizacja

Lamus był najszybszą łódzką rzeczką, o spadku porównywalnym z górskim potokiem. Niósł sporo wody – nie zamarzał zimą, nie wysychał w upalne lata. Spiętrzony dawał dużo energii – napędzał dwa młyny: jeden pracował u zbiegu współczesnych ulic Tylnej i Targowej, drugi - na terenie „tkalni papieskiej” w miejscu jego ujścia do Jasienia.

Kolaż powstały z połączenia trzech zdjęć różnych odcinków rzeczki Lamus: po lewej stronie studzienka, przez którą można oglądać kryte koryto rzeczki, po prawej na górze dopływ Lamusa w Parku Źródliśka II, po prawej na dole kanał rzeki Lamus

Lamus to prawdziwy wehikuł czasu, który przenosi nas do początków Łodzi przemysłowej. To nad tym bystrym dopływem Jasionia powstawały pierwsze fabrykanckie fortuny. Traugott Grohmann „zatrudnił” rzeczkę do zasilania maszyn w swojej pierwszej mechanicznej tkalni bawełny. Nad Lamusem przy Wodnym Rynku powstała też pierwsza fabryka Karola Scheiblera zwana „centralą”. Struga swoje źródła miała w

okolicach dzisiejszego parku Staszica (Narutowicza przy Tramwajowej), a współcześnie zasilana jest wodami z terenu parku Źródlika.

Pamiętki po Lamusie

Lamus podzielił losy innych łódzkich rzeczek – został zamieniony w odbiornik ścieków fabrycznych i bytowych. Ze względu na nieznośny fetor, który unosił się nad jego nurtem, ciek ukryto w podziemnym kanale. Obecnie do Lamusa już nie trafiają ścieki. Niesie dość czystą wodę. Potwierdziły to badania w laboratorium ZWiK. „Pamiętką” po Lamusie są liczne rozlewiska, które powstają podczas burz w dolinie rzeczki: na ulicy Nawrot, na alei Piłsudskiego przy placu Zwycięstwa, na ulicy Fabrycznej i skrzyżowaniu Kilińskiego z Tymienieckiego. Pamiętką po strudze są też stawy w parkach Staszica, 3 Maja, Źródlika i na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W parku Kilińskiego u zbiegu Tymienieckiego z Kilińskiego kanał, w którym ukryto ciek przebiega płytko pod ziemią – dlatego łatwo będzie można wydobyć zapomnianą strugę na powierzchnię.

Skąd nazwa Lamus?

Nazwa rzeczki pochodzi od „lamusa”, czyli magazynu, składu, który stał przy młynie. Lamus – to staropolski magazyn na starocie – stąd przysłowie: „trafić do lamusa”. Od tego określenia nazwa przyłgnęła do młyna i rzeczki. Właściciele młyna przyjęli nawet nazwisko: Lamus. Lamusem nazywano też utworzone nad strugą posiadło wodno - fabryczne. Powstało obok posiadła Księży Młyn. Współcześnie „lamusem” nazywa się kogoś powolnego, gamonia. Ale łódzka rzeczka - to „Bystry Lamus!”

